

INFORMACJA O ODRZUCENIU SPADKU

1. Informacje ogólne

Zgodnie z unijnym rozporządzeniem dotyczącym spraw spadkowych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012, rozporządzenie spadkowe UE) po 17.08.2015 roku w sprawach spadkowych jako właściwe prawo spadkowe stosuje się prawo miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy w chwili jego śmierci. Jeśli otwarcie spadku nastąpiło przed 17.08.2015 roku, stosuje się prawo spadkowe państwa, którego obywatelstwo posiadał spadkodawca w chwili śmierci.

Podane niżej informacje odnoszą się do niemieckiego prawa spadkowego.

2. Warunki odrzucenia spadku

W chwili zgonu spadkodawcy spadek przechodzi na spadkobierców bez ich współdziałania. Spadkobiercy przysługuje prawo do odrzucenia spadku, musi uwzględnić jednak następujące reguły:

- **Spadek** można odrzucić, jeśli **nie został on jeszcze przyjęty** (np. przez złożenie stosownego oświadczenia w ramach postępowania o stwierdzenie nabycia spadku).
- Po otwarciu spadku może nastąpić jego odrzucenie, ale tylko **w terminie 6 tygodni**. Termin ten rozpoczyna się z chwilą, gdy spadkobierca uzyskał **wiedzę** o nabyciu spadku oraz o przyczynie powołania do spadku. Termin ten wynosi 6 miesięcy, jeśli ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy było wyłącznie za granicą lub jeśli spadkobierca na początku tego terminu przebywał za granicą.
- Odrzucenie spadku następuje poprzez złożenie **oświadczenia przed sądem spadkowym**, tzn. staje się ono skuteczne dopiero wtedy, gdy wpłynie do właściwego sądu spadkowego.
- Oświadczenie należy złożyć **do protokołu** sądu spadkowego lub **w formie uwierzytelnionej urzędowo**. Uwierzytelnienie notarialne może zostać przeprowadzone za opłatą we właściwym dla danego miejsca zamieszkania w Polsce niemieckim przedstawicielstwie zagranicznym. Godziny otwarcia danego przedstawicielstwa są zamieszczone na stronie internetowej. Odrzucenie spadku może nastąpić także za pośrednictwem pełnomocnika; osoba ta musi dysponować w tym celu uwierzytelnionym urzędowo pełnomocnictwem spadkobiercy.
- Odrzucenia spadku nie można dokonać, **stawiając warunki lub wyznaczając termin**.
- Odrzucenie spadku nie może ograniczać się do części spadku (np. do wierzytelności).

Sąd spadkowy jedynie przyjmuje oświadczenie. Skuteczność odrzucenia spadku będzie sprawdzana dopiero w ramach ewentualnego postępowania o stwierdzenie nabycia spadku lub w razie sporu prawnego dotyczącego prawa spadkowego.

3. Skutki prawne odrzucenia spadku

Jeśli nastąpiło odrzucenie spadku, spadek traktuje się jakby nie przypadł on odrzucającemu. Spadek przypada wówczas temu, kto byłby powołany, gdyby odrzucający nie żył w chwili otwarcia spadku. Osoba powołana do spadku przez rozrządzenie na wypadek śmierci, jeśli bez rozrządzenia na wypadek śmierci byłaby spadkobiercą ustawowym, może odrzucić spadek jako spadkobierca ustanowiony rozrządzeniem i przyjąć go jako spadkobierca ustawowy. Osoba powołana do spadku na mocy testamentu oraz umowy dziedziczenia może przyjąć spadek z jednego tytułu a odrzucić z drugiego. Prawo do odrzucenia spadku jest dziedziczne.

4. Uwagi szczególne w przypadku małoletnich

Jeśli mają Państwo małoletnie dzieci, które są powołane do spadku lub którym spadek przypadnie w wyniku odrzucenia przez Państwa, jako ustawowi przedstawiciele mogą Państwo odrzucić spadek w imieniu dzieci; ustawowymi przedstawicielami są z reguły obydwój rodzice.

Proszę zwrócić uwagę, iż z punktu widzenia niemieckiego międzynarodowego prawa prywatnego w zakresie ustawowego przedstawicielstwa oraz opieki nad małoletnimi dziećmi stosuje się prawo obowiązujące w miejscu zwykłego pobytu, a więc w przypadku zwykłego pobytu w Polsce – prawo polskie. Ono przewiduje, iż w przypadku odrzucenia spadku małoletnich dzieci przez ich ustawowego przedstawiciela konieczna jest zgoda sądu opiekuńczego („wniosek o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd majątkiem dziecka”). W tej sprawie należy się zwracać bezpośrednio do sądu opiekuńczego.

5. Opłaty

Jeżeli korzysta się z formularza „Odrzucenie spadku” lub jeżeli sporządzi się tekst samodzielnie, opłata za uwierzytelnienie każdego podpisu wynosi 20 euro. Jeśli życzą sobie Państwo, aby tekst oświadczenia o odrzuceniu spadku przygotowało niemieckie przedstawicielstwo zagraniczne, to za tę usługę pobierana jest dodatkowa opłata w wysokości minimum 30 euro za pojedynczą sprawę spadkową.

Opłatę można uiścić gotówką w złotych lub kartą kredytową.

6. Uwaga:

Niniejsza informacja dotyczy najważniejszych kwestii, na które należy zwrócić uwagę, odrzucając spadek i nie rości sobie prawa do kompletności. Przedstawicielstwa zagraniczne nie ponoszą odpowiedzialności prawnej i nie mogą także udzielać porad prawnych. W tym celu należy zwrócić się do adwokata. Listy adwokatów znajdują się na stronach internetowych poszczególnych przedstawicielstw zagranicznych.

Informacje odnoszą się wyłącznie do prawa niemieckiego. Nie jest wiadome, jak dalece odrzucenie spadku według prawa niemieckiego będzie skuteczne dla polskiego porządku prawnego (np. u osób posiadających obydwaj obywatelstwa).

Przedstawicielstwa zagraniczne nie mogą również prowadzić dochodzeń mających na celu ustalenie wartości spadku lub miejsca, gdzie on się znajduje.